

MEMORIJALNI MUZEJ OSME KONFERENCIJE ZAGREBAČKE ORGANIZACIJE KPJ

Sonja Kolar

Muzej revolucije naroda Hrvatske

U Zagrebu, na Pantovčaku br. 178^a, nalazi se Memorijalni muzej otvoren za javnost još od 1951. godine. U toj niskoj prizemnici, na nekadašnjem izletničkom mjestu, zbio se događaj od presudnog značenja za daljnji rad KPJ /v. sl.1.1./.

U noći između 25. i 26. veljače 1928. ovdje je održana Osmo konferencija zagrebačke organizacije KPJ. Centralna ličnost ove Konferencije bio je Josip Broz, tada organizacioni sekretar Mjesnog komiteta grada Zagreba. Josip Broz, oslanjajući se na zdravu radničku jezgru zagrebačke partijske organizacije, istupio je protiv frakcija, za jedinstvo Partije, za novu partijsku politiku i nove metode rada. Uspio je izboriti da Konferencija prihvati njegov izvještaj /koreferat/ i plan rada, kritizirajući dotadašnju pasivnost Mjesnog komiteta naročito u odnosu na industrijski proletarijat kojeg je trebalo čvršće povezati s Partijom, a što su onemogućile frakcijske borbe. To su ustvari, prema riječima druga Tita, bili "počeci borbe za stvaranje partije lenjinskog tipa, čiji će zadaci proizlaziti iz konkretnih uslova i političke situacije kakva je bila u to vrijeme".

Stalni postav Memorijalnog muzeja u dvjema uličnim prostorijama putem izloženih fotografija i fotokopija dokumenata prikazuju rad Konferencije, kao i situaciju prije Osmo konferencije, te rezultat i događaje neposredno poslije njena održavanja. Tako je na početku prikazano

ekonomsko i političko stanje u zemlji poslije 1926. godine. Posebno je istaknut industrijski razvitak Zagreba, te stanje u zagrebačkoj partijskoj organizaciji 1928. godine.

Na rad Osme konferencije odnosi se knjiga prijepisa materijala koja sadrži: Izvještaj dotadašnjeg političkog sekretara MK Dušana Grkovića, koreferat Josipa Broza /"Georgijevića"/, koji je u postavu i posebno istaknut, Rezoluciju, Plan rada MK za ožujak, travanj i svibanj 1928. i Zapisnik Konferencije. Izložen je i djelomičan popis delegata i fotografije novoizabranih članova MK. Tu se nalazi i fotokopija Pisma Kominterne koja je podržala stav zagrebačke partijske organizacije.

Ostali dio postava pokazuje borbu zagrebačkih komunista protiv režima, za proslavu 1. svibnja, pozive na štrajk i demonstracije.

Posljednji dio izloženog materijala odnosi se na tzv. "Bombaški proces", na boravak Josipa Broza u zatvoru i na borbu komunista uoči šestojanuarske diktature.

Ovaj postav trebalo bi nadopuniti, a ponegdje i ispraviti, osobito nakon istraživanja koja su zadnjih godina vršena i publicirana.

